

KAKO SODELUJMO V PRIPRAVAH NA KONGRES DELAVSKIH SVETOV

Odbor za sklicanje kongresa bo vsekakor dal vsem zainteresiranim organom in institucijam konkretnija navodila, kakšni materiali in dejstva bodo potrebni kongresu, da bi bila razčlenba dosedanjega dela delavskih svetov čim bolj uspešna, sklepi čim bolj skladni z njo, perspektive nadaljnjega razvoja pa čim bolj jasne.

Kljub temu pa bi želeli že danes tukaj pokazati na nekatere prvine, ki so bistveno važne za oceno naših uspehov in pomanjkljivosti. Naj naštejemo samo nekaj vprašanj. Na primer, kako so delavski sveti vodili politiko podjetja, kako so organizirali proizvodnjo na sredstvih, ki jim jih je zaupala skupnost, kako so vplivali na asortiment in kakovost blaga, na koordinacijo v proizvodnji, kako na splošni napredek podjetja in na varčevanje, s kakšnim uspehom so se trudili, da bi se povečala delovna storilnost, kakšno politiko so imeli v sistematizaciji delovnih mest, v priznavanju kvalifikacij, v spodbujanju k nadaljnji strokovni izobrazbi članov kolektiva, kako so reševali vprašanje vzgoje novega osebja, na katere težave so naleteli v podjetju, v odnosih s komuno, z okrajem, z višjimi predstavniškimi in upravnimi organi, katere prvine v našem družbenem in državnem sistemu prispevajo h krepitvi delavskih svetov kot samostojnih organov delavskega samoupravljanja, katere pa zavirajo razvoj v tej smeri, kako naj se okrepi materialna in družbena zainteresiranost delovnih ljudi v tovarnah, obrtnih delavnicah, na gradbiščih, v gostinstvu, trgovini, v kmetijstvu itd., kako bomo dosegli, da bo vsak naš državljan neposredno občutil rezultate svojega dela, a da bo prav tako razumel, da je tudi njegov osebni standard in standard njegove ožje in širše skupnosti odvisen samo od krepitve proizvodnje in standarda njegovega dela.

Vsak član naše socialistične skupnosti ne glede na stopnjo svoje ideološke izobrazbe lahko prispeva k zbiranju izkušenj sedemletne aktivnosti delavskih svetov v Jugoslaviji. Celo s preprostim objavljanjem dejstev iz svoje prakse, iz svojega sodelovanja v organih delavskega samoupravljanja bomo prispevali, da bo prvi kongres delavskih svetov dejansko važna etapa v graditvi socialistične družbe pri nas.

T. S.

Priprave za kongres delavskih svetov v Bosni in Hercegovini

Ceprav je do kongresa delavskih svetov skoraj še pet mesecev, so se v Bosni in Hercegovini že začele določene priprave za ta kongres. Doslej so bili sestanki v deželni sindikalni svet in glavni odbor Socialistične zveze Bosne in Hercegovine (komisiji za samoupravo in družbeno upravljanje), kjer so razpravljali o materialih centralnega sveta Jugoslavije.

Izkušnje, ki so jih dosegli delavski sveti v Bosni in Hercegovini, so zelo dragocene, kar posebno velja za izkušnje

Priprave za I. kongres delavskih svetov postajajo vsak dan bolj konkretne. Delovni kolektivi bodo čas, ki jim je še na razpolago do kongresa, izkoristili za izmenjavo izkušenj, posebno pa za izpopolnjevanje delovnih metod svojih organov. Da bi pomagali temu koristne-

mu razpravljanju in izmenjavi izkušenj, odpiramo s to številko posebno rubriko »Kongresu delavskih svetov nasproti«, v kateri bomo objavljali članke takega značaja.

Vabimo naše bralce na sodelovanje v tej rubriki.

Kontrola izpolnitve sklepov delavskega sveta in upravnega odbora

Ta članek vsebuje mnenje na gornjo temo, ki ni izčrpana s člankom, ki ga objavljamo v tej številki. Zato bomo v prihodnjih številkah objavili še nekaj člankov v tej zvezi, da bi snov, o kateri je govora, čimbolj popolno obdelali.

Spremembe v ekonomskih instrumentih, ki jih določa družbeni plan za leto 1957, naj okrepijo ekonomske osnove in pospešijo razvoj delavskega samoupravljanja. Okrepitev statusa in razširitev pristojnosti delavskih organov upravljanja zahteva izpolnitev sistema družbene kontrole v gospodarstvu, posebno pa kontrole, ki jo opravljajo delavski organi upravljanja.

Delavski svet in upravni odbor ne bosta tako lahko mogla kontrolirati vsega poslovanja v podjetju, če ne bosta sistematično spremljala in preverjala, kako se izpolnjujejo njihovi sklepi. Res je, popolna in zanesljiva kontrola izpolnjevanja sklepov delavskega sveta in upravnega odbora je odvisna ne samo od delovne organizacije v teh organih, temveč tudi od organizacije podjetja in splošnega stanja notranje kontrole. Delavski svet in upravni odbor lahko namreč zahtevata poročila o izpolnitvi sklepov, pa vendar ne bosta popolnoma in točno obveščena, če ni v podjetju določenega sistema kontrole in revizije, ki zagotavlja objektivnost in popolnost teh poročil. Šele, ko se ustvari določen red zanesljive notranje kontrole, lahko organi delavskega samoupravljanja ustvarijo tudi kontrolo izpolnjevanja lastnih sklepov. Kajti, če želimo krepiti delavsko samo-

upravljanje, moramo predvsem zagotoviti avtoriteto sklepov delavskih organov.

Kontrola izpolnjevanja sklepov delavskega sveta in upravnega odbora ne bo uspešna, če delo v zvezi s pripravo, formuliranjem, objavljanjem in evidenco aktov, ki jih ti organi sprejemajo, ne bo smotrno urejeno.

Upoštevati je treba pravilo, da je mogoče uspešno kontrolirati samo tiste sklepe, ki so konkretni in popolni, nedvoumni in nedvomno ugotovljeni in kot taki pravilno sprejeti in v zapisniku zabeleženi. Pozorno formuliranje sklepov je prvi pogoj za pravilno uporabo in učinkovito kontrolo njihovega izpolnjevanja.

FORMULIRANJE SKLEPOV

Način formuliranja sklepov lahko podrobneje določimo s poslovníkom delavskega sveta ali upravnega odbora, pri tem pa je treba spoštovati osnovna pravila postopka za sprejem samoupravnih aktov. Teh pravil pa pogosto ne spoštujemo in to lahko pripelje do resnih napak v delu. Razen tega je mogoče imeti za polnoveljavne samo tiste sklepe delavskih svetov, ki so bili sprejeti pravilno, medtem ko morajo biti nepravilno sprejeti sklepi razveljavljeni.

Formuliranja sklepov ni mogoče prepušiti niti predsedniku delavskega sveta niti zapisničarju niti drugim upravnim ali strokovnim sodelavcem. Sklep je treba v njegovem končnem besedilu formulirati na seji in ga v zapisniku zapisati v celoti. Sklep, ki ni v zapisniku zapisan, nima prave veljave. Zapisnik mora biti veren odraz dela kolektivnega organa in zato mora zapisniška zabeležba ustrezati formulaciji, ki je bila sprejeta na seji, nikakor pa ne naknadno konstruiranemu sklepu. Dopustno je, da se ob končnem formuliranju zapisnika ali posebnih sklepov, formulacija stilno popravi.

V formulaciji, ki je bila sprejeta na seji, morajo biti ugotovljeni vsi temeljni elementi in vse bistvene navedbe samoupravnega akta. Spremembe ali dopolnitve, ki bi jih napravili zapisnikar, predsednik sveta ali druge nepooblaščen osebe in organi, niso polno veljavne. Če so napravljene z določeno namero, so lahko

(Nadaljevanje na 12. strani)

velikih podjetij metalurgije, gradbeništva, rudarstva in lesne industrije, ki imajo po več obratov. Koristne so prav tako izkušnje delavskih svetov v novih podjetjih, ki imajo drugačne pogoje za delo kakor stara podjetja, nato izkušnje svetov v podjetjih vojne industrije itd. Vzporedno s pripravami za prvi kongres delavskih svetov bodo v vseh podjetjih volitve v nove delavske svete, za katere je izvršni svet LR Bosne in Hercegovine te dni sklenil, da naj se izvedejo do aprila ali maja letos.

H. M.